

Üniversite Senatosunun 05.05.2026 tarih ve 08 nolu toplantı tutanağının 7. Maddesinin ekidir.

GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ PROGRAMLAR
TEZ ÇALIŞMASI BENZERLİK RAPORU VE
ÜRETKEN YAPAY ZEKÂ KULLANIM BEYANI
UYGULAMA ESASLARI

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 - (1) Bu Uygulama Esaslarının amacı; Gaziantep Üniversitesi Enstitülerine bağlı enstitü anabilim dallarında yürütülen tüm tezli yüksek lisans ve doktora programlarında yazılan tezler için tez çalışması benzerlik raporu ile tez çalışmalarında üretken yapay zekâ destekli araçların etik, şeffaflık ve akademik sorumluluk ilkeleri çerçevesinde kullanımına ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 - (1) Bu Uygulama Esasları; Gaziantep Üniversitesi Enstitülerine bağlı enstitü anabilim dallarında yürütülen tüm tezli lisansüstü programlarda hazırlanan tez çalışmalarında tez çalışması benzerlik raporunun alınması ve kullanılması ile üretken yapay zekâ destekli araçların kullanımına ilişkin beyan, değerlendirme ve denetim süreçlerine ilişkin hükümleri kapsar.

Dayanak

MADDE 3 - (1) Bu Uygulama Esasları, 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 14'üncü maddesine,

(2) 06.08.2023 tarihli ve 32271 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Gaziantep Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliğine,

(3) 20/04/2016 tarihli ve 29690 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Lisansüstü eğitim ve Öğretim Yönetmeliğine,

(4) 29/02/2024 tarihli YÖK Genel Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmış olan "Lisansüstü Programların Açılması ve Yürütülmesine Dair İlkeler"e,

(5) Yükseköğretim Kurulu tarafından Mayıs 2024 tarihinde yayımlanan 'Yükseköğretim Kurumlarında Bilimsel Araştırma ve Yayın Faaliyetlerinde Üretken Yapay Zekâ Kullanımına Dair Etik Rehber'e dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Bu uygulama esaslarında geçen;

Üretken Yapay Zekâ (ÜYZ) Destekli Araçlar: Metin üretimi, özetleme, çeviri, kodlama, veri analizi, görsel üretimi veya benzeri akademik süreçlerde kullanılan; makine öğrenmesi, derin öğrenme veya büyük dil modellerine dayalı yazılımları,

Üretken Yapay Zekâ (ÜYZ) Kullanım Beyanı: Tez çalışmasında yapay zekâ destekli araçların hangi amaçlarla, hangi kapsamda ve nasıl kullanıldığını beyan eden ve öğrenci tarafından imzalanan belgeyi ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Tez Çalışması Benzerlik Raporu Alınmasına ve Kullanılmasına İlişkin Esaslar

Tez Çalışması Benzerlik Raporunun Alınması

MADDE 4 - (1) Yüksek Lisans/Doktora Tez Çalışması Benzerlik Raporu öğrenci ve/veya danışmanı tarafından öğrencinin kayıtlı olduğu ilgili enstitü aracılığı ile alınır.

(2) Tez programa yükleme yapılırken Ödev (Dosya) Başlığı (Assignment Title) olarak öğrencinin yaptığı lisansüstü programın kısaltması (MSc veya PhD), öğrencinin adı ve soyadı, danışman(ların) adı ve soyadı bilgisi yazılır.

(3) Tez Çalışması Benzerlik Raporu, Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı tarafından abone olunan benzerlik tespit programına tezin; onay sayfası, özeti (abstract), önsöz, içindekiler, simgeler ve kısaltmalar, tablo ve şekiller listesi, kaynaklar, özgeçmiş, ekler, vb. bölümleri hariç; tezin kapak sayfası, giriş, teori, materyal ve yöntem, bulgular, tartışma, sonuç ve öneriler gibi ana bölümlerinden oluşan kısımlarının tek bir dosya olarak yüklenmesi suretiyle alınır.

(4) Benzerlik tespit programına yüklenen dosyanın raporlanmasında, ilgili programdaki filtreleme seçenekleri aşağıdaki şekilde ayarlanır:

- Alıntılar hariç,
- Sosyal Bilimler Enstitüsü için sayfa altı dipnotlar hariç,
- Kaynakça hariç,
- 7 kelimedenden daha az örtüşme içeren metin kısımları hariç (*Limit match size to 7 words*),
- Tezden çıkan yayın(lar) hariç,

(5) Program menüsünde bulunan diğer filtreleme seçenekleri raporlamaya dâhil edilmez.

(6) Raporlama işlemi tamamlandıktan sonra, rapor dosyasının toplam sayfa sayısını gösterecek ekran görüntüsü ilgili enstitü personeli tarafından elektronik ortamda kaydedilir ve çıktısı alınır. Benzerlik oranı, ilgili rapor ekranında yüzde (%) olarak gösterilir.

Tez Çalışması Benzerlik Raporunun Kullanılması

MADDE 5 - (1) Benzerlik tespit programı tarafından oluşturulan rapor sonrasında alınan ekran görüntüsünün sağ üst köşesinde yüzdelik sayı olarak belirtilen benzerlik oranı, raporlamaya tabi tutulmuş olan dosyanın toplam sayfa sayısı ve raporlama işleminin yapıldığı tarih bilgisi, ilgili enstitü web sitesinde yer alan Tez Çalışması Benzerlik Raporu formuna öğrenci ve danışmanı tarafından işlenir ve imzalanır.

(2) Tezin jüri üyeleri tarafından intihal kapsamı dışında değerlendirilmesi için benzerlik tespit programı tarafından yapılan raporlama işlemi sonrasında alınan raporda belirtilen benzerlik oranı %25'i geçmemelidir. Bu oranların aşılması durumunda, öğrenci tez savunma sınavına alınmaz ve öğrenciye bu oranları aşmayacak şekilde tezini yeniden düzenlemesi için en fazla bir ay ek süre verilir. Ancak azami eğitim-öğretim dönemini tamamlamış öğrenciler bu süreden faydalanamazlar. Benzerlik oranının belirlenen oranın altında düşürülmesinde sorumluluk öğrenciye aittir.

(3) Tez savunma sınavına girecek öğrencilerin, ilgili enstitü müdürlüğü tarafından onaylanmış ve imzalanmış Tez Çalışması Benzerlik Raporu formunu tez jürisi atama formları ile birlikte

enstitü anabilim dalı başkanlığına teslim etmeleri zorunludur. Bu formun ayrıca tez ekinde, enstitü yönetim kurulu tarafından onaylanan jüri üyelerine de teslim edilmesi zorunludur.

(4) Tez savunma sınavı sonrasında başarılı bulunan ancak kapsamlı düzeltme verilen öğrenci; mezuniyet işlemleri için ilgili enstitüye teslim edeceği basılı ve elektronik nüshalarının ekinde, tez savunma sınavı tarihi sonrasında tezde yapılmış muhtemel değişiklikleri içeren dosya üzerinden Madde 4’te belirtildiği şekilde yeniden alınmış ikinci bir benzerlik raporunu ilgili enstitü müdürlüğüne sunmakla yükümlüdür. Öğrencinin ilgili programdan mezun olabilmesi için yeniden alınan tez benzerlik raporundaki oranın bu uygulama esaslarında belirtilen tez benzerlik şartını sağlaması gerekir.

(5) Benzerlik tespit programı tarafından yapılan raporlama işlemi sonrasında alınan raporda benzerlik oranının yer aldığı sayfanın çıktısı ve Tez Çalışması Benzerlik Raporu formu öğrencinin enstitü anabilim dalı ve enstitüdeki dosyalarında saklanır.

(6) Benzerlik raporu, yalnızca metinsel örtüşmeye ilişkin değerlendirme sağlar; ÜYZ kullanımına ilişkin etik değerlendirme benzerlik raporundan bağımsız olarak yapılır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Üretken Yapay Zekâ Kullanım Beyanına İlişkin Esaslar

MADDE 6 - (1) ÜYZ destekli araçlar, tez çalışmasında yalnızca destekleyici araç olarak kullanılabilir; yazarın yerine geçemez.

(2) Öğrenci tarafından ilgili enstitü web sayfasında yayımlanan ÜYZ Kullanım Beyanı formu doldurulur. Bu beyan, tez teslimi öncesinde ilgili enstitü anabilim dalı başkanlığınca enstitü müdürlüğüne sunulur.

(3) ÜYZ destekli araçların; tezin tamamının veya bölümlerinin doğrudan üretilmesi veya akademik değerlendirme ve özgün katkının yerine kullanıldığının bilimsel yöntem ve araçlar ile tespit edilmesi durumunda oluşacak tüm hukuki sorumluluk öğrenciye aittir.

(4) ÜYZ araçları; dil düzeltme (dil öğretim alanları hariç), yazım kontrolü, kaynak yönetimi, veri görselleştirme ve benzeri destekleyici amaçlarla kullanılabilir.

(5) ÜYZ Kullanım Beyanı, danışmana ayrıca bir idari/etik sorumluluk yüklenemez.

(6) ÜYZ araçlarının kullanıldığı durumlarda, kullanılan araç, kullanım amacı ve kullanıldığı yerler tez içinde dipnotta veya atıflarda belirtilir. Ayrıca kullanım ayrıntıları açık biçimde tezin sonuna tablo olarak eklenir.

(7) Enstitü kurulları gerekli gördüğü durumlarda ÜYZ kullanımına ilişkin ek açıklama, belge veya inceleme talep edebilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Diğer Hükümler

Hüküm Bulunmayan Haller

MADDE 7 - (1) Bu Uygulama Esaslarında hüküm bulunmayan hallerde, ilgili enstitü kurulu kararları uygulanır.

Yürürlük ve Yürürlükten Kaldırma

MADDE 8 - (1) Bu Uygulama Esasları, Gaziantep Üniversitesi Senatosu tarafından kabul edildiği tarih itibariyle yürürlüğe girer. Bu Uygulama Esası yürürlüğe girdiği tarihten itibaren Gaziantep Üniversitesi Senatosunun 20.07.2017 tarihli toplantısında kabul edilen Gaziantep Üniversitesi Lisansüstü Programlar Tez Çalışması Benzerlik Raporu Alınması ve Kullanılması Uygulama Esasları yürürlükten kaldırılır.

Yürütme

MADDE 9 - (1) Bu Uygulama Esasları Gaziantep Üniversitesi Rektörü tarafından yürütülür.

18238

18238

18238

18238

18238